Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/335991

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Evaluatie jongerenraadsvergadering met Zinnige Zaken 18 september 2025

Kernboodschap
Uit de evaluatie volgt dat de jongerenraadsvergadering met Zinnige Zaken op 18 september 2025 voor alle betrokkenen als manier om jongeren bij de politiek te betrekken geslaagd en voor herhaling vatbaar is. Er zijn enkele verbeteringen mogelijk in de wijze van uitvoering.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit**
27-06-2019	Motie Jeugdraad gemeente Druten
22-05-2025	Plan Raad van de jeugd (Z/25/289614)

Toelichting
Op donderdag 18 september 2025 vond Zinnige Zaken plaats, ter uitvoering van het plan 'Raad van de jeugd. Een plan om jeugd en gemeenteraad elkaar te laten versterken'. Bij het concept Zinnige Zaken maken jongeren kennis met een lokaal politiek systeem door voor één dag zelf politiek te bedrijven, waarbij ze hun eigen 'zinnige zaken' op de echte politieke agenda kunnen krijgen. Jongeren leren hierbij over lokale politiek en ervaren politieke besluitvorming. Doordat zij gecoacht worden door (oud-)bestuurders (oud-raadsleden, oud-wethouders en huidige raadsleden) leren zij de mens achter de politieke functie kennen. Andersom komen raadsleden in contact met eventuele achterban en toekomstige kiezers, maar belangrijker nog, leren zij van de jongeren welke onderwerpen voor hen belangrijk zijn.
Zoals in het plan Raad van de jeugd is uitgewerkt, sluiten deze aspecten van Zinnige Zaken goed aan bij de doelstellingen van de eerdere motie 'Jeugdraad gemeente Druten', namelijk dat:

- een jeugdraad bruggen kan slaan tussen de jeugd in de gemeente en de lokale politiek;
- de jeugd door middel van een jeugdraad meer leert over democratie, participatie in de samenleving, de lokale politiek binnen de gemeente Druten en de eigen rechten; en
- de gemeenteraad en het college door de plannen en activiteiten van de jeugdraad meer kunnen leren over hoe de jeugd de eigen gemeente ziet en wat zij belangrijk vinden.

Ca. 40 jongeren van het Pax Christi College uit zowel havo en VMBO kader hebben gedurende de dag, onder begeleiding van, waar mogelijk, een huidig en een oud-raadslid van verschillende partijen, in groepjes een onderwerp uitgekozen dat ze zelf belangrijk

vonden en dit uitgewerkt tot een concreet voorstel. ’s Middags vond de jongerenraadsvergadering plaats onder voorzitterschap van de burgemeester, waarin de voorstellen gepresenteerd werden en gestemd werd over het winnende voorstel. Afspraak is dat het voorstel met de meeste stemmen later wordt behandeld in de gemeenteraad. Zodoende kunnen de jongeren op deze dag echt iets bereiken met hun input en voelen zij zich ook serieus genomen.
De Zinnige Zaken-dag is geëvalueerd met de betrokken docenten van het Pax Christi College, de raadsleden en oud-raadsleden die als coach hebben opgetreden, de burgemeester, betrokken collega’s, het team van Zinnige Zaken, het presidium en de werkgroep jeugdraad.

Uitkomsten evaluatie
Uit de evaluatie komt het volgende naar voren:

Wat was er goed?

- *Waardevol concept dat jongeren betrekt bij de politiek*
  Alle betrokkenen zijn enthousiast over het concept van Zinnige Zaken. De coaches geven aan dat het een goede manier is om jongeren actief te betrekken bij de politiek en onderstrepen het belang daarvan. De docenten vonden het een leerzame dag; inhoudelijk, compact en leuk opgezet. Ze vonden deze vorm van jongerenparticipatie zeer goed werken: het was positief dat de burgemeester, wethouder en de partijen hebben meegewerkt aan de dag, en ook de link tussen de huidige gemeenteraad en de leerlingen was goed. De deelnemende leerlingen hebben een goede dag gehad en vonden het leuk. Het presidium heeft aangegeven dat het concept van Zinnige Zaken voor herhaling vatbaar is.

- *Jongeren kennis laten maken met de praktijk*
  Coaches en docenten gaven aan dat het waardevol is dat de leerlingen naast de theorie ook ervaren hoe de gemeente in de praktijk werkt. De jongeren krijgen een inkijkje in de werkelijkheid van een gemeenteraad: hoe werkt het, wat gebeurt er, wat speelt er en wat leeft er.

- *De jongerenraadsvergadering*
  Het was voor de aanwezigen bij de jongerenraadsvergadering heel leuk om deze mee te maken. De groepjes hadden goede pitches voorbereid en de coaching door huidige en oud-raadsleden was ook goed. Dit leverde een heel leuk debat op.

- *Overig*
  Andere punten die uit de evaluatie naar voren kwamen als goede aspecten zagen meer op de uitvoering en worden in dat kader een eventuele volgende keer meegenomen. Zo werd het goed gevonden dat het programma uit één dag bestond en dat de leerlingen, gelet op de beschikbare tijd, op en rond het gemeentehuis zijn gebleven.

Wat kan er beter?

- *Aanwezigheid van raadsleden bij jongerenraadsvergadering*
  Er waren, naast de raadsleden die zich hebben ingezet als coach, weinig raadsleden als publiek aanwezig bij de jongerenraadsvergadering. Om als gemeenteraad tot echte verbinding met de jongeren uit de lokale gemeenschap te komen, is een aantal elementen van belang. Voor de jongeren is het belangrijk dat zij serieus genomen worden. Ook een warme omgeving en persoonlijk contact zijn hieraan ondersteunend. Dat vraagt dat de gemeenteraad, of een belangrijk

deel ervan, aanwezig is om naar de ideeën van de jongeren te luisteren en met hen te praten.

- *Diversiteit coaches*
  Onderdeel van het concept van Zinnige Zaken is dat de ieder groepje leerlingen begeleid wordt door, waar mogelijk, één huidig raadslid en één oud-raadslid of oud-wethouder, van verschillende partijen. Het is erg moeilijk gebleken om voldoende oud-bestuurders te vinden die konden of wilden deelnemen aan Zinnige Zaken. De coachende oud-raadsleden kwamen dit keer uit zeer verschillende raadsperioden en sommige partijen waren meer vertegenwoordigd dan andere.

- *Indeling dag en jongerenraadsvergadering*
  De docenten en enkele coaches hebben aangegeven dat zij een afronding rond 16.00 uur in plaats van 17.00 uur ook haalbaar achten. De Zinnige Zaken-dag is lang en vraagt een behoorlijke inspanning van zowel leerlingen als coaches. Bovendien moeten sommige leerlingen op tijd weg vanwege andere verplichtingen. Ook de jongerenraadsvergadering kan daarbij iets korter; een uur in totaal is wenselijk.

- *Overig*
  Enkele verbeterpunten betroffen de uitvoering, zoals de ruimtes voor de groepjes en de beschikbaarheid van meehelpende en beleidsambtenaren. Deze punten zijn genoteerd en worden bij een eventuele volgende keer meegenomen.

Wat was mooi geweest om toe te voegen?

- *Jongeren in gesprek met de raadsleden*
  Verschillende coaches gaven aan dat het mooi zou zijn als de jongeren na afloop van de jongerenraadsvergadering in gesprek zouden kunnen gaan met raadsleden. Dit zou ook kunnen in de vorm van een nazit met een hapje en een drankje. Op deze manier kan de dag op een leuke en informele manier met persoonlijk contact tussen raadsleden en jongeren worden afgesloten.

Overig

- *Organisatie en kosten*
  Enkele coaches geven mee dat de gemeente deze dag mogelijk ook zelf kan organiseren, als het bureau en de deskundigen die de dag begeleiden kunnen worden vervangen door docenten, ambtenaren, griffie en raadsleden. Daarbij past wel de kanttekening dat de beschikbaarheid van ambtenaren en raadsleden bij deze editie al zeer beperkt was en dat de docenten al hun eigen rol hadden als docent. Het is geen gegeven dat de school meer docenten kan vrijmaken voor deze dag.
  Ook wordt door enkele coaches aangegeven dat er mogelijk wat bespaard kan worden op de voorbereidingskosten. Er is bij deze editie van Zinnige Zaken al zoveel mogelijk bespaard op de voorbereidingskosten; mogelijk kan bij een volgende editie, gelet op de opgebouwde ervaring na de eerste keer, nog wat verder bespaard worden. Dit zal uiteraard in afstemming moeten gebeuren met Zinnige Zaken.
  De kosten voor deze editie van Zinnige Zaken bedroegen €7.048,25 (€5.825,00 ex 21% BTW). Daarbij kwam €715,50 aan kosten voor de lunch voor 53 personen.

Gevolgen
De leerlingen hebben een leerzame en leuke dag gehad, waarbij zij kennis hebben gemaakt met de praktijk van de lokale politiek. Daarnaast hebben zij hun eigen voorstellen behandeld in de jongerenraadsvergadering. Het college heeft in zijn reactie op de voorstellen van de jongerenfracties aangegeven dat drie van de vier voorstellen passen binnen het bestaande beleid en worden opgepakt door het college, waarbij het winnende voorstel met voorrang wordt opgepakt, en het college heeft met betrekking tot het vierde voorstel een toezegging gedaan. Daarmee hebben alle jongerenfracties de onderwerpen van hun voorstellen op de kaart gezet en daarmee echt resultaat bereikt. De raad heeft dankzij deze dag kennis kunnen nemen van de onderwerpen die momenteel voor deze leerlingen belangrijk zijn en kan dat meenemen in zijn verdere werk.

Communicatie
Het vervolg dat het college geeft aan de voorstellen wordt aan de leerlingen teruggekoppeld. Zo zien de leerlingen terug wat er met hun input gedaan is.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het college geeft uitvoering aan de drie voorstellen waarvan ze hebben aangegeven die op te pakken en aan de toezegging die ze hebben gedaan met betrekking tot het vierde voorstel.
De raad evalueert aan de hand van haar ervaringen met het concept van Zinnige Zaken en deze informatienota of deze vorm van jongerenparticipatie naar wens is verlopen en voldoet aan zijn verwachtingen. De raad kan zich hierbij ook uitspreken over de vraag of de raad andere of aanvullende wensen heeft als het gaat om jongerenparticipatie.
Indien de raad het organiseren van een jongerenraadsvergadering positief ervaren heeft, kan de raad een nieuw besluit nemen om deze vorm van jongerenparticipatie structureel, bijvoorbeeld jaarlijks, in te zetten. Voor de uitvoering is dan tevens een nieuwe toekenning van budget nodig.

Geheimhouding
Niet van toepassing.